

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Justitiedepartementet

Yttrande över Genomförande av det nya blåkortsdirektivet (Ds 2023:6)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Genomförande av det nya blåkortsdirektivet. Det har kommit ett nytt blåkortsdirektiv¹ som ersätter det tidigare från år 2009, och i promemorian föreslås de författningsändringar som bedöms nödvändiga för genomförandet av direktivet.

Det föreslås ändringar i följande författningar:

- Utlänningslagen (2005:716),
- Socialförsäkringsbalken (2010:110),
- Studiestödslagen (1999:1395),
- Lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare,
- Lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare,
- Utlänningsförordningen (2006:97),
- Förordning (2019:502) med instruktion för Migrationsverket.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 18 november 2023.

Det föreslås exempelvis följande:

- Ett så kallat EU-blåkort ska kunna beviljas en utlänning som har ett anställningsavtal för högkvalificerad anställning med en anställningstid om minst sex månader.
- Lönen ska fortfarande vara minst en och en halv gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige.

---

¹ Europaparlamentet och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG (det nya blåkortsdirektivet).

- Tillämpningsområdet utvidgas så att färre personkategorier undantas från möjligheten att beviljas ett EU-blåkort.
- Utökade möjligheter att byta från andra typer av uppehållstillstånd till EU-blåkort inifrån Sverige.
- En utlänning som vill byta till ett annat slag av arbete eller till en annan anställning ska inte längre behöva ansöka om ett nytt EU-blåkort. I stället föreslås en skyldighet att till Migrationsverket anmäla byte av arbetsgivare eller förändringar som påverkar villkoren för tillståndet.
- Den som har beviljats ett EU-blåkort av en annan EU-stat ska få resa in i Sverige och bedriva affärsverksamhet i högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod.
- En utlänning som har haft ett EU-blåkort i en annan EU-stat i minst tolv månader föreslås under vissa förutsättningar få ansöka om ett EU-blåkort i Sverige med ett något förenklat förfarande.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 18 november 2023.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att syftet med det nya blåkortsdirektivet är att öka EU:s möjligheter att dra till sig och behålla högkvalificerade tredjelandsmedborgare samt öka deras möjligheter att röra sig och byta jobb i olika medlemsstater. Detta anges vara en kategori arbetstagare som Sverige vill attrahera och på ett generellt plan bedöms det därför positivt för samhället om förslaget bidrar till att fler utlänningar ur denna kategori söker sig till Sverige.

Vidare anges att under år 2022 beviljades totalt 24 117 arbetstillstånd i Sverige, varav 8 317 beviljades för yrken med krav på fördjupad högskolekompetens. Under samma år beviljades 90 EU-blåkort. EU-blåkortet anges därmed hittills ha utgjort en mycket liten andel av det totala antalet beviljade arbetstillstånd i Sverige. Den största andelen högkvalificerade personer har beviljats uppehålls- och arbetstillstånd enligt de nationella reglerna om arbetskraftsinvandring. Det anges att antalet ansökningar om EU-blåkort har ökat varje år sedan införandet och det är troligt att den utvecklingen fortsätter även med de nya reglerna. Hur mycket bedöms bero på olika faktorer, såsom hur informationsinsatser når berörda tredjelandsmedborgare. Av betydelse för hur attraktivt ett EU-blåkort kommer att vara i förhållande till ett nationellt arbets- och uppehållstillstånd framöver är också utvecklingen av det nationella regelverket för arbetskraftsinvandring.

Det anges att det är svårt att bedöma i vilken omfattning som förslaget om ändrade regler för EU-blåkort kommer att innebära en ökning av antalet personer från tredjeland som arbetar och vistas här. De utökade bestämmelserna om rörlighet inom EU samt att personkretsen som omfattas av bestämmelserna utvidgas kan innebära att antalet ökar något. Slutligen anges att med tanke på det mycket begränsade antal EU-blåkort som har beviljats sedan tillståndstypen infördes 2013, är det svårt att dra några säkra slutsatser om en öknings effekt i fråga om samhällsnytta respektive kostnader.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I respektive avsnitt i promemorian finns förslagsställarens överväganden och förslag på hur direktivet bör genomföras och det framgår även i vilka delar förslagsställaren bedömer att befintlig reglering kan behållas. Det hade varit önskvärt, och ökat tydligheten, om det i konsekvensutredningen fanns en samlad övergripande beskrivning av alternativa lösningar, vid behov med hänvisningar till andra delar av promemorian. Med det sagt, kan de beskrivningar som finns i promemorian godtas för detta ärende.

Gällande effekter av om någon reglering inte kommer till stånd framgår det på ett tillräckligt sätt av förslagets bakgrund och syfte.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Som framgår ovan avser förslaget att genomföra det nya blåkortsdirektivet i svensk rätt. I avsnitten som beskriver hur respektive del av direktivet har genomförts, finns det en beskrivning av om förslagsställaren bedömer att reglering behöver ske eller om den önskade effekten redan täcks av befintlig reglering. Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en samlad beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten i konsekvensutredningen och hur direktivet föreslås att genomföras. Med det sagt, kan de beskrivningar som finns godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att i artikel 31 i direktivet framgår det att medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 18 november 2023. De föreslagna författningsändringarna bör därför om möjligt träda i kraft detta datum eller i så nära anslutning till detta datum som möjligt. Det föreslås därför att författningsförslagen ska träda i kraft den 18 november 2023. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser. I stället bör de föreslagna bestämmelserna tillämpas utan undantag vid prövning som sker från och med den dag då de nya bestämmelserna träder i kraft. Det innebär bland annat att de nya reglerna om återkallelse och förlängning av tillstånd tillämpas även på EU-blåkort som utfärdats före ikraftträdandet.

Gällande behovet av speciella informationsinsatser framgår det av konsekvensutredningen att hur mycket antalet ansökningar om EU-blåkort kommer att öka beror på flera faktorer – bland annat hur informationsinsatser når berörda tredjelandsmedborgare.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch i konsekvensutredningen. Regelrådet har förståelse för detta med anledning av

förslagets karaktär – som är ett regelverk som anger villkoren för den enskildes möjlighet att beviljas ett EU-blåkort. Regelrådet delar förslagsställarens bedömning att detta kan få effekter på företagens kompetensförsörjning. Enligt Regelrådet bör förslaget potentiellt kunna påverka samtliga företag i samtliga branscher, och oberoende av storlek. Det hade varit önskvärt om det gått att beskriva något närmare om vissa branscher är mer förekommande, samt om det är företag av en viss storlek som primärt rekryterar anställda med ett EU-blåkort. Med det sagt, kan en utelämnad beskrivning, med anledning av förslagets karaktär, godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch i detta ärende är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen framgår följande. Väl fungerande kompetensförsörjning är viktigt för företags internationella konkurrenskraft. Förslagen bör medföra att företagets möjligheter att attrahera högkvalificerad kompetens ökar, både genom att ett tydligt regelverk underlättar för personer som kommer direkt från tredjeland och för att det unionsövergripande systemet med goda möjligheter till rörlighet inom EU bör underlätta för personer som vill arbeta i flera EU-länder. Att de befintliga tidsfristerna för handläggning av ansökningar i vissa situationer förkortas bör också gagna företagen.

Vidare anges att förslagen om att ett anställningsavtal ska krävas för att en ansökan om EU-blåkort eller tillstånd för säsongarbete ska kunna beviljas kan innebära att arbetsgivare behöver planera sin rekrytering av utländsk arbetskraft i något större utsträckning än idag. Det kan också upplevas som om det blir ett ökat risktagande vid rekrytering. Risken kan dock begränsas med exempelvis ett förbehåll i anställningsavtalet.

I konsekvensutredningen anges att det finns administrativa fördelar för företagen med ett enhetligt och tydligt regelverk för arbetskraftsinvandring som gäller alla olika typer av tillstånd, vilket ett krav på anställningsavtal även vid EU-blåkort och tillstånd för säsongarbete bidrar till. Mot den bakgrunden och med tanke på att det redan idag krävs att ett bindande anställningserbjudande läggs fram vid ansökan bedöms påverkan på företagen av detta förslag inte leda till ökade kostnader.

Förslaget om att anhänga till arbetskraftsinvandrare och innehavare av EU-blåkort ska omfattas av ett försörjningskrav bör, med hänsyn till den lönetröskel som redan krävs och de yrkesgrupper det är fråga om, inte påverka företagets förmåga att rekrytera utländsk arbetskraft.

Det anges att förslagen kan som helhet antas påverka företag och därmed sysselsättningen till viss grad. Den totala effekten bedöms dock som liten och fördelarna för företagen överväger eventuella nackdelar.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Såvitt Regelrådet har förstått förslaget, har Regelrådet inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning. Med anledning av förslagets karaktär – som primärt riktar sig till möjligheterna för den enskilde att beviljas ett EU-blåkort – kan beskrivningen godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag i konsekvensutredningen. Förslaget anger möjligheterna för den enskilde att beviljas ett EU-blåkort, och under vilka förutsättningar det kan ske. Enligt Regelrådet är det en konkurrensfördel för företag att kunna rekrytera kvalificerad personal. Huruvida vissa företag är mer benägna att kunna rekrytera sådan personal, som beviljats ett EU-blåkort med stöd av det föreslagna regelverket, är dock oklart. Någon annan påverkan på konkurrensförhållandena har Regelrådet inte kunnat utläsa utifrån förslaget. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren angett något om detta, men mot bakgrund av förslagets karaktär, kan en utelämnad beskrivning godtas.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Regelrådet har heller inte för egen del kunnat se någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning i konsekvensutredningen. Mot bakgrund av vad som tidigare angetts gällande förslagets karaktär, som avser möjligheterna för den enskilde att beviljas ett EU-blåkort, kan en utelämnad beskrivning godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Det remitterade förslaget anger villkoren för den enskilde att kunna erhålla ett EU-blåkort. Såvitt Regelrådet förstår förslaget får det för företagens del främst effekter gällande verksamhetspåverkan, i och med att det i förlängningen påverkar företagets möjligheter att kunna rekrytera kvalificerad personal. En beskrivning av verksamhetspåverkan finns i konsekvensutredningen. I övriga delar som avser företagsaspekter, saknar konsekvensutredningen information, eller är relativt knapphändig. Med anledning av förslagets nämnda karaktär, vad förslaget primärt tar sikte på och att det finns en beskrivning av förslagets verksamhetspåverkan för företagen, har Regelrådet godtagit kortfattade, eller rentav utelämnade beskrivningar i flertalet andra delar.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 31 maj 2023.

I beslutet deltog Lennart Renbjer, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Lennart Renbjer
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande